

них та культурних зв'язків українського та грецького народів. Значний інтерес викликала доповідь канд. іст. наук А. С. Овечкіна «Грецьке населення в дореволюційній Одесі у вітчизняній історіографії», в якій доповідач докладно спинився на історії Одеси як центру грецької діаспори, ролі грецьких переселенців в економічному політичному та культурному житті міста. Доповідь канд. іст. наук В. Ф. Бурносова було присвячено документам Донецького держархіву про грецькі поселення Донбасу.

На конференції було заслухано й ряд інших змістовних виступів.

Підбиваючи підсумки конференції, д-р філос. наук І. А. Ялі охарактеризував загальні процеси взаємодії та розвитку кожної нації у багатонаціональному регіоні, спинився на соціально-історичних передумовах відродження культури греків СРСР.

Одержано 01.03.91.

М. Б. Озерова (Київ)

Професор Богдан Кравченко — гість Інституту історії України АН УРСР

Відбулася зустріч київських істориків з директором Канадського інституту українських студій професором Богданом Кравченком. Він розповів про структуру вищої освіти в Канаді. В цій країні, як і взагалі на Заході, немає установи, еквівалентної нашій Академії наук. Вся наукова робота проводиться в університетах, що дає можливість сполучати наукову діяльність з викладацькою працею. Дослідні установи при університетах мають координаційну функцію. Мережа закладів вищої освіти дуже щільна. Наприклад, у кожній провінції в середньому є два університети, два інститути, приблизно двадцять коледжів. На федеральному рівні немає міністерства освіти. Університети автономні, мають власні програми, свій профіль. Кошти для них виділяє федеральний уряд, а провінційний — передає їх університетам. Наукова робота фінансується з бюджету університету. Велику роль відіграють приватні фундації

Взагалі, шлях від школи до вищих ступенів освіти досить довгий. У Канаді середню освіту здобувають протягом 12 років. Навчатися в університеті може той, хто набрав у школі певну суму оцінок. Вступних іспитів не існує. Кожний університет ставить свої вимоги до майбутніх студентів. До речі, 45 процентів випускників школи навчаються у вузах.

Які ж шаблі треба подолати у науці, щоб досягти найвищого? Перший ступінь — бакалаврський. Підготовка займає чотири роки. Два з них присвячується вивченню загальних предметів, наприклад, англійської літератури, філософії тощо. Є в програмі і природничі науки, тобто хімія, біологія і т. ін. В останні два роки опановуються спеціальні дисципліни. Наступний ступінь — дворічна аспірантура, в якій готують магістрів. Потім докторантура, в межах 4—5 років. Отже, шлях досить довгий, вимоги до спеціалістів високі.

Проф. Кравченко розповів докладніше про свій інститут. Він заснований у 1976 році при Альбертському університеті. Тут ведуться дослідження української мови, літератури, української культури і цивілізації. Працює кафедра етнографії та фольклору імені панів Гуцуляків. Наша установа, підкреслив професор, це науково-дослідний інститут. При ньому створено центр дослідження української історії

імені Петра Ячика. До речі, в Альбертському університеті є ціла програма з української історії, яку викладає професор Іван-Павло Химка.

До КІУС пишуть з усього світу науковці, пропонують свої розробки. Деякі проекти інститут підтримує, виділяє кошти. Цим не обмежується обсяг його діяльності. Випускаються книжки, приблизно 8—10 на рік, а також довідники. Методичний кабінет розробляє відповідні рекомендації для шкіл, адже в Канаді з 1983 року запроваджене двомовне навчання. Одна з мов — українська.

Перекладається на англійську мову з великими коментарями твір М. С. Грушевського «Історія України-Руси». Завершили таку велику працю, як історія українців Канади, монографію про гайдамаччину і Коліївщину. Видається 5-томна «Енциклопедія України» англійською мовою. Штат працівників невеликий. Наприклад, у редакції «Енциклопедії» працюють 5 чоловік.

Проф. Кравченко відповів на ряд запитань присутніх, зокрема, чи можна налагодити зв'язки між Інститутом історії України АН УРСР та Канадським інститутом українських студій? Він заявив, що малий штат інституту не дає можливості зав'язувати широкі контакти з цілими науковими колективами, хоча й існує обмін з Львівським університетом. Перевага віддається індивідуальним контактам з фахівцями, праці яких викликають інтерес інституту. На запитання, коли, нарешті, можна буде вільно придбати книжки, що видає КІУС, Б. Кравченко відповів, що, на жаль, уже три роки добивається, щоб видання канадських вчених потрапляли безперешкодно до читача України, але поки що справа дуже повільно рушає з місця. Відносно ж того, які критерії відбору рукописів радянських авторів для публікації за рубежем, було сказано, що їх три. По-перше, висока якість твору, по-друге, зміст має заповнити велику прогалину у наукових знаннях і, по-третє, повинна бути монополія на першу публікацію, тобто впевненість, що цю працю ніхто раніше не опублікує.

Київські науковці подякували професору Б. Кравченку за цікаву інформацію.

Одержано 01.04.91.